Arbetsmarknadsutskottets betänkande 1983/84:14

om anslag till statlig personalpolitik m. m. (prop. 1983/84:100)

I betänkandet behandlas de förslag regeringen lagt fram i proposition 1983/84:100 bilaga 15 dels under avsnittet F. Statlig personalpolitik m. m., dels under avsnittet H. Övriga ändamål punkterna H3–H6.

Vidare behandlas följande tre motioner:
1983/84:468 av Lars Werner m. fl. (vpk)
1983/84:1926 av Ingrid Hemmingsson (m) och Margareta Gard (m)
1983/84:1937 av Bengt Kindbom (c).

Sammanfattning

Utskottet tar i betänkandet ställning till regeringens förslag om nya riktlinjer för *den statliga personalutbildningen* och verksamheten vid statens institut för personaladministration och personalutbildning (SIPU). Förslagen biträds av utskottet som i sammanhanget även tar upp motion 1937 av Bengt Kindbom (c) om utbildningsverksamhet som bedrivs regionalt.

Genom beslut av riksdagen våren 1982 infördes ett särskilt *bidrag till kvinnoorganisationernas centrala verksamhet.* Utskottet tillstyrker regeringens förslag om ett anslag till bidragsgivningen på 2.1 milj. kr. och avstyrker samtidigt två motioner, 1926 av Ingrid Hemmingsson (m) och Margareta Gard (m) om avslag på regeringens förslag och 468 av Lars Werner m. fl. (vpk) om utökad bidragsgivning till stöd för invandrarkvinnor. I den delen har moderata samlingspartiet resp. vänsterpartiet kommunisterna reserverat sig.

Regeringens anslagsframställningar i övrigt har inte gett utskottet anledning till yttrande. De tillstyrks alltså.

F. Statlig personalpolitik m. m.

1. Central statlig personalutbildning

Propositionen

Regeringen föreslår att riksdagen skall

dels godkänna de riktlinjer för styrning, organisation och finansiering av den centrala statliga personalutbildningen som har förordats i propositionen,

dels för budgetåret 1984/85 anvisa
till F. 10 Personaladministration och personalutbildning: Förvaltnings-

kostnader ett förslagsanslag av 8 837 000 kr.,

till F. 11 Personaladministration och personalutbildning: Uppdragsverksamhet ett förslagsanslag av 1 000 kr.,

till F. 12 Bidrag till särskilda personalutbildningsåtgärder m. m. ett förslagsanslag av 12 200 000 kr.

Motion

1983/84:1937 av Bengt Kindbom (c)

I motionen yrkas att riksdagen med avslag på proposition 1983/84:100 bilaga 15 i den del det rör riktlinjer för den centrala statliga personalutbildningens organisation hos regeringen begär förslag i enlighet med vad som anförts i motionen.

Utskottet

Statens institut för personaladministration och personalutbildning (SIPU) är den centrala statliga serviceenheten för statliga myndigheter i fråga om personaladministrativ konsultation och personalutbildning. Till myndigheten är knuten en regional organisation som övertogs från den personaladministrativa verksamhet som förr bedrevs av statens personalnämnd. Den regionala organisationen består av kontor i Linköping, Kalmar, Malmö, Göteborg, Karlstad, Sundsvall och Umeå. Dessutom driver SIPU statens kursgård Sjudarhöjden i Sigtuna.

Utbildnings- och konsultationsverksamheten vid SIPU skall i princip täckas med avgifter. Den årliga omsättningen ligger vid drygt 40 milj. kr. Utgifterna och inkomsterna i den avgiftsbelagda verksamheten bokförs i statsbudgeten på anslaget F. 11 Personaladministration och personalutbildning: Uppdragsverksamhet. Detta anslag anvisas liksom andra anslag av motsvarande typ med endast ett formellt belopp.

SIPU har som nämnts ställning som central myndighet. För myndighetsuppgifterna disponerar SIPU ett särskilt anslag, F. 10 Personaladministration och personalutbildning: Förvaltningskostnader. Detta uppgår innevarande budgetår till 14 964 000 kr. Emellertid används delar av detta anslag även till att finansiera utbildningskostnader, bl. a. för att utveckla nya utbildningar. Dessutom har anslaget använts för att täcka underskott i verksamheten vid regionkontoren.

Under senare år har tillkommit en särskild satsning på utbildning av chefer i statsförvaltningen. I 1982 års budgetproposition, bilagan Gemensamma frågor, lades fram en treårig plan för utbildning av statsförvaltningens högre chefer till beräknad årlig kostnad av i runt tal 7 milj. kr. Denna utbildning bekostas från anslaget Utbildning av högre chefer inom statsförvaltningen, som innevarande budgetår är uppfört med 6 540 000 kr.

I årets budgetproposition föreslås delvis nya riktlinjer för den centrala personalutbildningen. SIPU skall liksom hittills vara central myndighet med

expertroll i frågor om personalutbildning i statsförvaltningen. Vidare är det avsett att huvuddelen av utbildningsverksamheten även i fortsättningen skall vara avgiftsfinansierad. En konsekvens av avgiftsfinansieringen är att utbildningen till sin inriktning och omfattning kommer att styras av myndigheternas efterfrågan. Detta är vad som avsetts med finansieringsformen, men enligt civilministerns bedömning finns det behov även av en "central, generell utbildning som inte direkt motsvaras av myndigheternas efterfrågan". Därmed avses främst utbildningar som syftar till att stödja förändringar i statsförvaltningen. Till förändringarna hör att kravet på hushållning med de statliga utgifterna medför att nya uppgifter måste kunna mötas med rationaliseringar och omprioriteringar av verksamheten. Vidare ställer neddragningar i statsförvaltningen skärpta krav på en offensiv personalpolitik. Utbildningen ses som ett av de medel som kan underlätta omställningarna. I propositionen utvecklas synpunkter av detta slag närmare av civilministern. Han understryker sammanfattningsvis att den centrala personalutbildningen tydligare än hittills varit fallet bör ses som ett av regeringens instrument att effektivisera statsförvaltningen.

Från dessa utgångspunkter föreslås att det på statens budget uppförs ett nytt anslag för personalutbildningen, benämnt Bidrag till särskilda personalutbildningsåtgärder m. m. Till anslaget förs dels utbildningskostnader av det slag som hittills belastat SIPU:s myndighetsanslag, dels kostnaderna för chefsutbildningen. Det särskilda anslaget för chefsutbildningen utgår därmed ur statsbudgeten. Den chefsutbildning som pågått föreslås bli fullföljd, men den från början avsedda treårsperioden föreslås bli förlängd med ett år inom en oförändrad kostnadsram. I övrigt skall anslaget användas för de särskilda utbildningsåtgärder regeringen finner angelägna och som kommer att genomföras av bl. a. SIPU. Utgifterna under det nya anslaget beräknas för nästa budgetår till 12,2 milj. kr.

Den föreslagna omdisponeringen av medlen för utbildningsåtgärder medför att SIPU:s myndighetsanslag, dvs. anslaget Personaladministration och personalutbildning: Förvaltningskostnader kan reduceras från nuvarande belopp om ca 15 milj. kr. till 8 837 000 kr. Därvid har i propositionen förutsatts att regionkontoren vid utgången av detta budgetår upphör som organisatoriska enheter. Detta väntas medföra en ytterligare minskning av medelsbehovet under anslaget med 1,2 milj. kr.

Bengt Kindbom (c), som i motion 1937 yrkar avslag på propositionens förslag till riktlinjer för den centrala personalutbildningen, vänder sig främst mot tanken att den nuvarande regionala organisationen skall försvinna. Han befarar att detta kommer att leda till en utökad central verksamhet i Stockholmsområdet, vilket sägs strida mot den regionalpolitiska målsättningen att decentralisera statlig verksamhet från det området.

Såsom utskottet berört i tidigare sammanhang fick SIPU redan från början ekonomiska problem. Till dessa hör att regionkontoren trots rationaliseringar fortsatt att gå med betydande underskott. Som nyss sagts har SIPU att i

konkurrens med andra utbildningsanordnare driva en verksamhet som ekonomiskt skall gå ihop. Det framstår mot den bakgrunden som rimligt att SIPU får möjlighet att avveckla förlustbringande enheter. Därmed är inte sagt att detta skall leda till en centralisering av utbildningen. Tvärtom är det av olika skäl angeläget att det bedrivs en fortsatt utbildningsverksamhet på regional och lokal nivå, och det gärna i ökad omfattning. Man får emellertid räkna med att detta kommer att ske i nya organisatoriska former. Ett exempel härpå är de i både propositionen och motionen nämnda försöken att låta länsstyrelserna samordna utbildningsbehoven hos regionala och lokala statliga organ. Enligt utskottets mening är det betydelsefullt att det görs ytterligare försök av denna och liknande typ.

Med de nu gjorda uttalandena ställer sig utskottet bakom regeringens förslag till nya riktlinjer för den centrala statliga personalutbildningen och avstyrker sålunda motionens avslagsyrkande. Medelsberäkningen under de aktuella anslagen godtas av utskottet, som alltså hemställer

1. beträffande *riktlinjer för central personalutbildning*
   att riksdagen med avslag på motion 1983/84:1937 godkänner de i propositionen förordade riktlinjerna för styrning, organisation och finansiering av den centrala statliga personalutbildningen,
2. att riksdagen med bifall till regeringens förslag till *Personaladministration och personalutbildning: Förvaltningskostnader* för budgetåret 1984/85 anvisar ett förslagsanslag av 8 837 000 kr.,
3. att riksdagen med bifall till regeringens förslag till *Personaladministration och personalutbildning: Uppdragsverksamhet* för budgetåret 1984/85 anvisar ett förslagsanslag av 1 000 kr.,
4. att riksdagen med bifall till regeringens förslag till *Bidrag till särskilda personalutbildningsåtgärder m. m.* för budgetåret 1984/85 anvisar ett förslagsanslag av 12 200 000 kr.

2. Statens arbetsgivarverk m. fl. anslag

Utskottet tillstyrker regeringens förslag under punkterna F 1–F 9 samt F 13–F 18 och hemställer

1. att riksdagen till *Statens arbetsgivarverk* för budgetåret 1984/85 anvisar ett förslagsanslag av 30 222 000 kr.,
2. att riksdagen till *Statens förhandlingsråd* för budgetåret 1984/85 anvisar ett förslagsanslag av 2 190 000 kr.,
3. att riksdagen till *Statens löne- och pensionsverk* för budgetåret 1984/85 anvisar ett förslagsanslag av 47 415 000 kr.,
4. att riksdagen till *Statlig personaladministrativ informationsbehandling* för budgetåret 1984/85 anvisar ett förslagsanslag av 1 000 kr.,
5. att riksdagen till *Avlöningar till personal på indragningsstat* för budgetåret 1984/85 anvisar ett förslagsanslag av 50 000 kr.,

6. att riksdagen till *Statens personalbostadsdelegation* för budgetåret 1984/85 anvisar ett förslagsanslag av 500 000 kr.,
7. att riksdagen till *Statens arbetsmarknadsnämnd* för budgetåret 1984/85 anvisar ett förslagsanslag av 21 519 000 kr.,
8. att riksdagen till *Löneckostnader vid viss omskolning och omplacering* för budgetåret 1984/85 anvisar ett förslagsanslag av 55 000 000 kr.,
9. att riksdagen till *Vissa trygghetsåtgärder för lärare* för budgetåret 1984/85 anvisar ett reservationsanslag av 4 000 000 kr.,
10. att riksdagen till *Bidrag till stiftelsen Statshälsan* för budgetåret 1984/85 anvisar ett förslagsanslag av 225 000 000 kr.,
11. att riksdagen till *Statens arbetsmiljönämnd* för budgetåret 1984/85 anvisar ett förslagsanslag av 1 000 000 kr.,
12. att riksdagen till *Viss förslagsverksamhet m. m.* för budgetåret 1984/85 anvisar ett förslagsanslag av 150 000 kr.,
13. att riksdagen till *Vissa skadeersättningar m. m.* för budgetåret 1984/85 anvisar ett förslagsanslag av 100 000 kr.,
14. att riksdagen till *Statlig kreditgaranti för bostadsanskaffningslån* för budgetåret 1984/85 anvisar ett förslagsanslag av 1 000 kr.,
15. att riksdagen till *Externa arbetstagarkonsulter* för budgetåret 1984/85 anvisar ett förslagsanslag av 5 794 000 kr.

H. Övriga ändamål

3. Bidrag till kvinnoorganisationernas centrala verksamhet

Propositionen

Under punkt H 5 föreslår regeringen att riksdagen skall till Bidrag till kvinnoorganisationernas centrala verksamhet för budgetåret 1984/85 anvisa ett förslagsanslag av 2 100 000 kr.

Motionerna

1983/84:468 av Lars Werner m. fl. (vpk)

I motionen yrkas att riksdagen hos regeringen hemställer om förslag innebärande

1. att det centrala stödet för fristående kvinnoorganisationer även öppnas för kvinnosammanslutningar inom de nationella riksförbunden,

2. att ett förslagsanslag på 2 000 000 kr. avsätts för stöd åt verksamhet bland invandrarkvinnor inom kvinnoorganisationer med huvudsakligen svenska medlemmar.

Beträffande motiveringen hänvisas till motion 1983/84:465.

1983/84:1926 av Ingrid Hemmingsson (m) och Margareta Gard (m)

I motionen yrkas

1. att riksdagen beslutar avslå regeringens förslag att till Bidrag till kvinnoorganisationernas centrala verksamhet för budgetåret 1984/85 anvisa 2 100 000 kr. samt

2. att riksdagen hos regeringen begär förslag om ändring av det s. k. projektbidraget till kvinnoorganisationer i enlighet med vad som förordas i motionen.

Utskottet

På våren 1982 infördes ett statligt stöd till kvinnoorganisationerna, dvs. organisationer som i första hand arbetar för att förbättra kvinnans ställning i samhället och för jämställdhet mellan kvinnor och män.

Vid 1982 års riksdagsbehandling yrkades i en motion att riksdagen skulle avslå förslaget om bidrag till kvinnoorganisationerna. Vid utskottets behandling av frågan i betänkandet AU 1981/82:24 anslöt sig moderata samlingspartiets företrädare i en reservation till avslagsyrkandet. Reservanterna anförde förutom statsfinansiella skäl även den invändningen att eftersom bidragen främst skulle tillfalla de politiska partiernas kvinnoförbund så fanns det risk för att moderpartierna skulle komma att ägna jämställdhetsfrågorna mindre uppmärksamhet. Detta skulle i sin tur kunna leda till ett permanent behov av särskilda kvinnoförbund.

Vidare ifrågasatte reservanterna det stöd som kan utgå till kvinnoorganisationerna i form av s. k. projektbidrag. De förespråkade att dessa bidrag helt eller delvis borde omformas till ett generellt bidrag till de icke-partipolitiska kvinnoorganisationerna.

I budgetpropositionen föreslår regeringen ett anslag om 2,1 milj. kr. för den fortsatta bidragsgivningen till kvinnoorganisationerna. När Ingrid Hemmingsson (m) och Margareta Gard (m) i motion 1926 yrkar att denna anslagsframställning skall avslås så sker det med argument av det slag som ovan redovisats. Även yrkandet i samma motion om projektbidragen anknyter till de synpunkter som tidigare reservationsvis anförts av moderata samlingspartiets företrädare i utskottet.

Vid bidragets tillkomst fästes särskilt avseende vid den vikt som måste tillmätas kvinnoorganisationernas roll i vårt samhälle. Utskottet ansåg att det på grund härav i längden inte kunde godtas att dessa organisationer i motsats till andra jämförbara folkrörelser skulle stå utan någon form av reguljärt statligt stöd. Ett sådant stöd borde därför införas. Utskottets ställningstagande vann en bred anslutning i riksdagen. Mot denna bakgrund och med hänsyn till att motionärerna inte anfört nya omständigheter som skulle motivera en ändrad ståndpunkt från riksdagens sida avstyrks motionens avslagsyrkande. Med detta ställningstagande saknas anledning att närmare gå in på motionens andra yrkande att omforma projektbidragen till ett stöd av generell karaktär. Även detta yrkande avstyrks.

I vpk:s motion 468 yrkas att riksdagen skall uttala sig för att den nu aktuella bidragsverksamheten skall utsträckas att gälla även kvinnosektioner som verkar inom invandrarorganisationerna. Som motiv för förslaget anförs i motionen att invandrarkvinnorna ansett det lämpligt och naturligt att verka inom sina nationella riksförbund. Till den verksamheten kan endast utgå projektbidrag från bl. a. statens invandrarverk.

Till invandrarorganisationerna utgår sedan mitten av 1970-talet ett reguljärt stöd från tionde huvudtitelns anslag Åtgärder för invandrare. Från anslaget bekostas också projektbidrag. Denna bidragsgivning prövas f. n. av invandrarpolitiska kommittén med utgångspunkt i att organisationerna skall få ökade möjligheter att själva avgöra vilka åtgärder som bör prioriteras inom ramen för de resurser som står till förfogande. Resultatet av kommitténs arbete bör inte föregripas med åtgärder av det slag som föreslås i motionen, utan den avstyrks i den aktuella delen.

I samma motion föreslår vpk att det skall anslås ett belopp av 2 milj. kr. som bidrag till kvinnoorganisationer med huvudsakligen svenska medlemmar för verksamhet bland invandrarkvinnor. Utskottet är inte berett att föreslå att det anvisas medel till projektbidrag av detta slag vid sidan av den medelstilldelning som sker över det nyssnämnda anslaget Åtgärder för invandrare. Utskottet avstyrker därför motionen även i denna del.

Det ovan anförda innebär sammanfattningsvis att anslaget bör anvisas med det belopp regeringen har begärt.

Utskottet hemställer

att riksdagen med bifall till regeringens förslag samt med avslag på motionerna 1983/84:468 och 1983/84:1926 till *Bidrag till kvinnoorganisationernas centrala verksamhet* för budgetåret 1984/85 anvisar ett förslagsanslag av 2 100 000 kr.

4. Återstående anslag

Utskottet tillstyrker regeringens förslag under punkterna H 3, H 4 och H 6 och hemställer

1. att riksdagen till *Kostnader för vissa nämnder m. m.* för budgetåret 1984/85 anvisar ett förslagsanslag av 800 000 kr.,
2. att riksdagen till *Täckning av merkostnader för löner och pensioner m. m.* för budgetåret 1984/85 anvisar ett förslagsanslag av 2 000 000 000 kr.,
3. beträffande *Chef för regeringskansliets förvaltningskontor*

   att riksdagen bemyndigar regeringen att för chefen för regeringskansliets förvaltningskontor inrätta en tjänst med beteckningen Cp.

4. att riksdagen till *Regeringskansliets förvaltningskontor* för budgetåret 1984/85 anvisar ett förslagsanslag av 179 639 000 kr.

Stockholm den 23 februari 1984

På arbetsmarknadsutskottets vägnar
FRIDA BERGLUND

Närvarande: Frida Berglund (s), Alf Wennerfors (m), Erik Johansson (s), Lars Ulander (s), Anders Högmark (m), Marianne Stålberg (s), Karin Flodström (s), Arne Fransson (c), Elver Jonsson (fp), Sten Östlund (s), Ingrid Hemmingsson (m), Bo Nilsson (s), Håkan Stjernlöf (m), Ingvar Karlsson i Bengtsfors (c) och Alexander Chrisopoulos (vpk).

Reservationer

Vid punkt 3 Bidrag till kvinnoorganisationernas centrala verksamhet

1. Alf Wennerfors, Anders Högmark, Ingrid Hemmingsson och Håkan Stjernlöf (alla m) anser

dels att den del av utskottets yttrande som på s. 6 börjar "Vid bidragets" och på s. 7 slutar "har begärt" bort ha följande lydelse:

Det aktuella bidraget tillfaller till större delen de politiska kvinnoorganisationerna och kan därför i realiteten betraktas som ett nytt partistöd. Ett stöd med sådan inriktning kan inte anses motiverat i ett läge då kravet på en stram hushållning med statens resurser gör det nödvändigt att ompröva tidigare gjorda utgiftsåtaganden. I enlighet med yrkandet i motion 1926 bör regeringens anslagsframställning avslås och bidragsverksamheten upphöra.

Vid sidan av det nu behandlade reguljära bidraget till den centrala verksamheten har kvinnoorganisationerna möjlighet att från olika håll få bidrag till särskilda projekt. Bidrag av den typen har nackdelen att de alltför mycket styr organisationerna i stället för att stödja dem. De leder därmed till ryckighet i organisationernas planering. Såsom föreslås i motion 1926 bör det prövas om inte projektbidragen helt eller delvis kan omformas till ett generellt bidrag till de icke-partipolitiska organisationerna. Regeringen bör överväga den frågan och lägga fram förslag härom till riksdagen.

Av de ovan redovisade ställningstagandena följer att utskottet inte kan ställa sig bakom förslaget i vpk-motionen 468 om en väsentligt vidgad bidragsgivning till förmån för invandrarkvinnorna. I sammanhanget kan erinras om att det ingår i invandrarpolitiska kommitténs uppdrag att föreslå ett nytt system för det statliga stödet till invandrar- och minoritetsorganisationerna.

dels att utskottets hemställan bort ha följande lydelse:

att riksdagen

a) med bifall till motion 1983/84:1926 yrkande 1 avslår regeringens förslag om anslag för budgetåret 1984/85 till Bidrag till kvinnoorganisationernas centrala verksamhet,

b) avslår motion 1983/84:468,

c) med bifall till motion 1983/84:1926 yrkande 2 som sin mening ger regeringen till känna vad utskottet anfört om projektbidrag.

2. Lars-Ove Hagberg (vpk) anser

dels att den del av utskottets yttrande som på s. 6 som börjar "Vid bidragets" och på s. 7 slutar "har begärt" bort ha följande lydelse:

I motion 468 har vänsterpartiet kommunisterna lagt fram förslag om vidgad bidragsgivning till förmån för invandrarkvinnorna. Såsom närmare utvecklats i motionen bör bidragsgivningen göra det möjligt att bedriva ett aktivt kvinnoarbete inom ramen för de redan etablerade invandrarorganisationernas verksamhet. Enligt utskottets mening bör sålunda bidrag kunna utgå från det förevarande anslaget även till invandrarorganisationer för den verksamhet som bedrivs av deras kvinnosektioner. Regeringen bör överväga den frågan och för riksdagen lägga fram förslag om de ändringar i nuvarande statsbidragsgrunder som visar sig behövliga.

Såsom anförs i vpk-motionen är det vidare angeläget att ta till vara och stimulera det intresse för invandrarkvinnornas situation som finns bland kvinnoorganisationer med huvudsakligen svenska medlemmar. Ett belopp om 2 milj. kr. bör avsättas för att stödja den verksamhet som sådana organisationer bedriver bland invandrarkvinnorna. Det nu aktuella anslaget bör räknas upp med motsvarande belopp.

Av de ovan redovisade ställningstagandena följer att utskottet avvisar det i motion 1926 framställda yrkandet att regeringens framställning om anslag skall avslås. Det i samma motion gjorda yrkandet om projektbidrag kan inte längre anses aktuellt och avstyrks även ledes.

dels att utskottets hemställan bort ha följande lydelse:

att riksdagen

a) avslår motion 1983/84:1926,

b) med bifall till motion 1983/84:468 yrkande 2 och med anledning av regeringens förslag till *Bidrag till kvinnoorganisationernas centrala verksamhet* för budgetåret 1984/85 anvisar ett förslagsanslag av 4 100 000 kr.,

c) med bifall till motion 1983/84:468 yrkande 1 som sin mening ger regeringen till känna vad utskottet anfört om centralt stöd till kvinnosammanslutningar inom invandrarorganisationerna.

Arbetsmarknadsutskottets betänkande 1983/84:15

om gemensamma frågor (prop. 1983/84:100)

Den till proposition 1983/84:100 fogade bilagan 2 om för flera huvudtitlar gemensamma frågor (civildepartementet) har hänvisats till arbetsmarknadsutskottet beträffande punkterna 1–3 och 5–6. Punkterna 4 och 7 handläggs av konstitutions- resp. finansutskotten. Den aktuella bilagan har i regeringen föredragits av statsrådet Holmberg.

1. Den allmänna lönenivån för statsanställda m. m.

Under denna punkt redovisar civilministern de avtal som under år 1983 har träffats om löner m. m. för statstjänstemännen och om avtalens inverkan på de beräkningar som gjorts i årets budgetproposition av kostnaderna för löner och pensioner.

I sammanhanget kan erinras om att civilministern tar upp vissa lönepolitiska synpunkter i ett avsnitt om statens politik som arbetsgivare i bilaga 15 (s. 17) till budgetpropositionen. Civilministern förespråkar att staten som arbetsgivare bl. a. bör verka för kollektivavtal som stimulerar god service samt ökad produktivitet och effektivitet. Öppenheten för nytänkande måste enligt hans uppfattning öka, och han tänker sig att det vid vissa myndigheter görs försök med nya system för löne- och anställningsvillkor. Civilministern tillägger att prestationslönesystem bör kunna leda till varaktiga förbättringar i effektiviteten inom ramen för en god arbetsmiljö för de anställda.

För egen del vill utskottet endast tillägga att en ökad flexibilitet i den statliga personalpolitiken bör kunna vara till fördel även i de fall då strävandena mot ökad effektivitet motverkas av problem med att rekrytera eller behålla personal med önskvärda kvalifikationer.

Med det anförda hemställer utskottet

att riksdagen lägger till handlingarna punkt 1 i bilaga 2 till proposition 1983/84:100.

2. Lönegradsplaceringen för vissa tjänster m. m.

Propositionen

I följande punkter delges riksdagen vad civilministern har anfört om

2. Lönegradsplaceringen för vissa tjänster m. m.
3. Arbetshandikappade i statlig tjänst.
5. Verksamheten i offentliga sektorns särskilda nämnd.
6. Nordisk utbytestjänstgöring.

Utskottet

Utskottet har inte funnit anledning till särskilda uttalanden i dessa frågor utan hemställer

att riksdagen lägger till handlingarna punkterna 2, 3, 5 och 6 i bilaga 2 till proposition 1983/84:100.

Stockholm den 23 februari 1984

På arbetsmarknadsutskottets vägnar
FRIDA BERGLUND

Närvarande: Frida Berglund (s), Alf Wennerfors (m), Erik Johansson (s), Lars Ulander (s), Anders Högmark (m), Marianne Stålberg (s), Karin Flodström (s), Arne Fransson (c), Elver Jonsson (fp), Sten Östlund (s), Ingrid Hemmingsson (m), Bo Nilsson (s), Håkan Stjernlöf (m), Ingvar Karlsson i Bengtsfors (c) och Alexander Chrisopoulos (vpk).

Särskilt yttrande

Den allmänna lönenivån för statsanställda m. m.

Alf Wennerfors, Anders Högmark, Ingrid Hemmingsson och Håkan Stjernlöf (alla m) anför:

Vi noterar med tillfredsställelse att civilministern i år diskuterar behovet av nya grepp på löneområdet för att öka produktiviteten och effektiviteten inom den statliga verksamheten. Det är också värdefullt att utskottet i detta sammanhang breddar civilministerns effektivitetsresonemang till att omfatta även problemen att anställa eller behålla personal i nyckelställning på grund av stelheter i det statliga lönesystemet.

Under de närmaste åren är det nödvändigt att mer kraftfullt omstrukturera och effektivisera verksamheten inom den offentliga sektorn. Det är därvid angeläget att staten i sin egenskap av arbetsgivare aktivt arbetar för att utveckla ett lönesystem som bättre än det nuvarande kan knyta lönen till de enskilda arbetstagarnas prestationer.

Vidare måste större utrymme än f. n. finnas för att konkurrera om personal med specialistkompetens eller andra särskilda kvalifikationer. Om Sverige exempelvis skall lyckas med satsningarna på forskning inte minst när det gäller teknisk utveckling räcker det inte med att erbjuda intressantare arbetsuppgifter och en friare tillvaro på någon forskningsinstitution. De statliga forskarlönerna måste stå sig i konkurrensen med såväl vad de enskilda företagen erbjuder som vad man betalar utomlands för skicklighet och vetenskaplig kompetens.

minab/gotab Stockholm 1984 77943

Arbetsmarknadsutskottets betänkande

1983/84:16

om *riksdagens lönedelegations verksamhet under år 1983* (redogörelsen 1983/84:14)

Utskottet

Utskottet har granskat redogörelsen för lönedelegationens verksamhet under år 1983 och tagit del av de vid delegationens sammanträden förda protokollen. Granskningen har inte givit anledning till något uttalande från utskottets sida. Utskottet får därför hemställa

att riksdagen lägger redogörelsen 1983/84:14 till handlingarna.

Stockholm den 9 februari 1984

På arbetsmarknadsutskottets vägnar
FRIDA BERGLUND

Närvarande: Frida Berglund (s), Alf Wennerfors (m), Karin Andersson (c), Lars Ulander (s), Marianne Stålberg (s), Karin Flodström (s), Gustav Persson (s), Sonja Rembo (m), Elver Jonsson (fp), Lars-Ove Hagberg (vpk), Sten Östlund (s), Ingrid Hemmingsson (m), Håkan Stjernlöf (m), Ingvar Karlsson i Bengtsfors (c) och Sven Lundberg (s).

minab/gotab Stockholm 1984 77862